

2014

Time : As in Programme

Full Marks : 70

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer from all the Sections as directed.

Section – A

(Word Limit – 700 to 1000)

1. अधस्तनेषु त्रयाणां प्रश्नानामुत्तरं दत्त : $12 \times 3 = 36$
(क) नासदीयसूक्तस्य सारमाकलयत ।
(ख) कालस्य स्वरूपं प्रतिपादयत ।
(ग) शुनःशेषोपाख्यानस्य आधारेण पुत्रस्य महत्त्वं विवृणुत ।
(घ) ईशावास्योपनिषदि कर्मणः महत्त्वं प्रतिपादयत ।
(ङ) केनोपनिषदि प्रतिपादितं ब्रह्मतत्त्वं विवृणुत ।

Section – B

(Word Limit – 500)

2. अधस्तनेषु त्रयाणां सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत : $8 \times 3 = 24$
(क) राषा व्येनी भवति द्विबर्हा
आविष्कृण्वाना तन्वं पुरस्तात् ।

ऋतस्य पन्थामन्वेति साधु
प्रजानतीव न दिशो मिनाति ॥

- (ख) विद्य ते सभे नाम नरिष्टा नाम वा असि ।
ये ते के च सभासदस्ते मे सन्तु सर्वाचसः ॥
- (ग) ते वै पुत्राः पशुमन्तो धीरवन्तो भविष्यथ ।
ये मानं मेऽनुगृह्णन्तो वीरवन्तमकर्त मा ॥
- (घ) हिरण्मयेन प्रात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखम् ।
तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्यधर्माय दृष्टये ॥
- (ङ) इह चेदेवदीदथ सत्यमस्ति
न चेदिद्यवेदीन्महती विनष्टिः ।
भूतेषु भूतेषु विचिन्त्य धीराः
प्रेत्यास्माल्लोकादमृना भवन्ति ॥

Section – C

(Word Limit – 300)

3. अधस्तनेषु द्वयोः टिप्पणी प्रदत्त : 5×2 = 10
- (क) सोमः
- (ख) माता भूमिः पुत्रो अहं पृथिव्याः
- (ग) ऐतरेयब्राह्मणम्
- (घ) वेदान्तदर्शनम्

EA – 1/3 (400)

(2)

IS-MA(Sans)CBCS-
DDCE – I

2014

Time : An in Programme

Full Marks : 70

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer from all the Sections as direction.

Section – A

Answer any **three** questions within **700-1000**

words each of the following : $12 \times 3 = 36$

1. 'अदेङ्गुणः' 'वृद्धिरादैच्' इति सूत्रयोः सोदाहरणं व्याख्यां कुरुत ।
2. टित्-कित्-मित्-आगमविषयक-परिभाषा-सूत्राणि उपन्यस्य उदाहरणैः संगमयत ।
3. 'अकः सवर्णे दीर्घः' 'आद्गुणः' इति सूत्रद्वयस्य सोदाहरणं व्याख्यां कुरुत ।

4. 'साधकतमं करणम्' कर्मणा यमभिप्रैति स सम्प्रदानम्' इत्यनयोः सूत्रयोः व्याख्यां विधाय उदाहरणैः संगमयत ।
5. अधिकरणकारकविषयकानि कानिचन त्रीणि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात ।

Section - B

Answer any three questions within 500 words each of the following : $8 \times 3 = 24$

6. संस्कृतध्वनीनां स्थानप्रयत्नविवरणं दत्त ।
7. विभाषा कतिविधा, सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
8. का कर्मप्रवचनीयसज्ञा ? कर्मप्रवचनीययोगे द्वितीयाविधानस्य उदाहरणानि सविधिनिर्देशं लिखत ।
9. पञ्चमीविभक्तिविधायकं किमापि सूत्रद्वयं निर्दिश्य सोदाहरणं व्याख्यां कुरुत ।

10. द्वयोः टिप्पणीं लिखत :

- (क) शेषे षष्ठी
(ख) अभिधानम्
(ग) आधारस्त्रिधा
(घ) प्रातिपदिकार्यः

EA - 2/3

(2)

Contd.

Section - C

(Word limit 300)

11. द्वयोः समस्तपदयोः साधनप्रक्रियां दर्शयत : $5 \times 2 = 10$

- (क) समक्षम्
(ख) आतपशुष्कः
(ग) अब्राह्मणः
(घ) कुमारश्रमणा

EA - 2/3 (400)

(3) IS-MA(Sans)CBCS-
DDCE — II

IS-MA(Sans)CBCS-
DDCE — III

2014

Time : An in Programme

Full Marks : 70

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer from **all** the Sections as directed.

Section – A

(Word limit 700-1000)

केषांचित त्रयाणाम् उत्तरं लिखत : 12×3 = 36

1. सांख्यकारिकामनुसृत्य सृष्टिप्रक्रियां वर्णयत ।
2. सांख्यकारिकादिशा पुरुषस्य धर्मान् वर्णयत ।
3. अज्ञानस्य शक्तिं वर्णयत ।
4. वेदान्तसारदिशा लिङ्गशरीराणि लिखत ।
5. प्रत्यभिज्ञादर्शनमनुसृत्य वस्तूनां प्रकाशने आभासवादं प्रतिपादयत ।

EA – 3/2

(Turn over)

Section – B

(Word limit 500)

केषांचित त्रयाणाम् उत्तरं लिखत : $8 \times 3 = 24$

6. सांख्यकारिकादिशा व्यक्ताव्यक्तज्ञतत्त्वानि प्रदिपादयत ।
7. महत्तत्त्वस्य स्वरूपं वर्णयत ।
8. वेदान्तसारमनुसृत्य ईश्वरपदार्थं विमृशत ।
9. अध्यारोपापवादन्यायं विमृशत ।
10. प्रत्यभिक्षादर्शनमनुसृत्य रसपदार्थं निरूपयत ।

Section – C

(Word limit 300)

11. टिप्पणीं लिखत : $5 \times 2 = 10$

(क) तापत्रयम्

(ख) प्रत्यगात्मा

(ग) पुरुषार्थप्राप्तिः

(घ) बहुपुरुषवादः

2014

Time : An in Programme

Full Marks : 70

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer as per instruction in each Section.

Section – A

(Word Limit 700-1000)

अधस्तनेषु त्रयाणां प्रश्नानामुत्तरं दत्त : 12×3 = 36

1. कादम्बरीमनुसृत्य चन्द्रापीडं प्रति महाश्वेतायाः अतिथिसत्कारं वर्णयत ।
2. हर्षं प्रति मातुः यशोमत्याः अन्तिमसन्देशं वर्णयत ।
3. नैषधीयचरितमाश्रित्य हंसविलापमुपस्थापयत ।
4. उत्तरमेघे कालिदासस्य वर्णनानैपुण्यं विमृशत ।

5. रघुवंशस्य त्रयोदशसर्गे लङ्कायाः प्रत्यावर्तनशीलस्य रामस्य सीतां प्रति उक्तिं संकलयत ।

Section – B

(Word Limit 500)

6. अधोलिखितेषु त्रयाणां सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत : $8 \times 3 = 24$

(क) अपुरय्युपचारपरिग्रहः प्रणयमारोपयति ।

तद्यपि नातिखेदकरमिव ततः कथनेनात्मानमनुग्राह्यम्
इच्छामि ।

(ख) लोके हि लोहेभ्यः कठिनतराः खलुस्नेहमया

बन्धनपाशाः, यदाकृष्टास्तिर्यञ्चोऽपि एवमाचरन्ति ।

(ग) निवारितास्तेन महीतलेऽखिले निरीतिभावं गमितेऽतिवृष्टयः

न तत्पुं जुर्नमनन्यसंश्रयाः प्रतीपभूपालमृगीदृशां दृशः ॥

(घ) नायन्यस्मात्प्रणयकलहाद्विप्रयोगोपपत्ति -

वित्तेशानां न च खलु वयो यौवनादन्यदस्ति ।

(ङ) पक्षच्छिदा गोत्रभिदातगन्धाः शरण्यमेनं शतशो महीध्राः ।

नृपा इवोपप्लविनः परेभ्यो धर्मोत्तरं मध्यममाश्रयन्ते ॥

EA – 4/3

(2)

Contd.

Section – C

(Word Limit 300)

7. अधोलिखितेषु द्वयोः टिप्पणी प्रदेयाः $5 \times 2 = 10$

(क) कालिदासः

(ख) श्रीहर्षः

(ग) बाणभट्टः

(घ) रघुवंशमहाकाव्यम्

EA – 4/3 (400) (3) IS-MA(Sans)CBCS-
DDCE — IV